

VREDE EN ALLE GOEDS
Franciscaanse Beweging

JAARVERSLAG 2022-2023

www.franciscaansebeweging.nl

Franciscaanse Beweging

Van der Does de Willeboissingel 11

5211 CA 's-Hertogenbosch

073 6131340

info@franciscaansebeweging.nl

KvK nummer 40483563

Inhoudsopgave

1.	Voorwoord van de voorzitter	4
2.	Verslag van het bestuur.....	5
2.2	Activiteiten	5
2.2.1	Lunchbijeenkomsten	5
2.2.2	Wijs met Franciscus	5
2.2.3	Custodieën	5
2.2.4	Werkgroep Studie en Vorming	6
2.2.5	Pinkstervoetocht	6
2.2.6	Wandelingen met Franciscus.....	6
2.2.7	Voettochten en bezinningsreizen	6
2.2.8	Meditatie.....	6
2.2.9	Franciscaanse Gideonsbende	7
2.2.10	Werkgroep noveen/meditaties	7
2.2.11	Platformdag	7
2.2.12	FB in cijfers.....	8
2.3	Contacten met andere franciscaanse instituten, organisaties en activiteiten	8
2.3.1	Franciscaans Stille Retraites (FSR)	8
2.3.2	Vereniging van Broeder Frans (VBF)	8
2.3.3	Franciscaanse Kloosterweekenden	9
2.3.4	800 jaar Zonnelied	9
2.3.5	Rietfonds	9
2.3.6	Stadsklooster San Damiano	9
2.3.7	Franciscaans Jongerenwerk.....	10
2.3.8	ADOFF.....	10
2.4	Publiciteit.....	10
2.4.1	Social media, website en nieuwsbrief	10
2.4.2	Publicaties en boekverkoop	10
3.	Organisatie.....	12
3.2	Bestuur	12
3.3	Werknemers	13
4.	Toekomst	14
4.2	Activiteiten.....	14
	JAARREKENING 2022	16

1. Voorwoord van de voorzitter

Het verenigingsjaar¹ 2022-2023 was een jaar waarin we alle beperkingen van de Covid-pandemie weer achter ons konden laten en alle activiteiten weer ongehinderd door konden gaan.

Daarnaast was dit voor het bestuur een jaar dat in het teken stond van de wisseling van directeur met daarbij een uitgebreide sollicitatieprocedure, het afscheid van Mieke Dorssers en het installeren van de nieuwe directeur Thomas Hontelez.

Doordat we met deze zaken bezig waren, zijn de zorgen over de toekomst van de Franciscaanse Beweging een beetje naar de achtergrond geraakt. Met name het teruglopend aantal leden en de financiële problemen waar we ons voor gesteld weten hebben de afgelopen maanden minder in de schijnwerpers gestaan. Maar de komende tijd en de komende jaren zullen we hier weer volop aandacht aan geven en de nieuwe ideeën die onze nieuwe directeur heeft, geven ons hoop op een toekomst die er zeker is voor de Franciscaanse Beweging.

Terwijl de gemeenschap van de minderbroeders in ons land aan het krimpen is, wordt de franciscaanse spiritualiteit zelf juist gekenmerkt door groei. Als we het leven van Franciscus van Assisi volgen, zien we dat de gemeenschap die hij met God ervaart vanaf het moment van zijn bekering, zich steeds uitbreidt naar nieuwe, meer omvattende terreinen. Tegelijkertijd is deze uitbreiding ook een verdieping naar steeds innerlijke lagen van zichzelf en van de schepping. Aanvankelijk is Franciscus vooral met zichzelf bezig, op zoek naar het leven dat God met hem persoonlijk voorheeft. Maar gaandeweg ontdekt hij dat de gemeenschap die hij met God ervaart gedeeld wordt door anderen. Eerst deelt hij de gemeenschap met melaatsen en Christus, dan krijgt hij broeders en zusters die net als hij evangelisch willen leven. *)

Deze woorden geven aan dat wij als bestuur van de vereniging en u als leden van de vereniging hoop mogen hebben op een weg samen met Franciscus, en via hem samen met Christus. En zo samen met elkaar naar een toekomst die eenvoudig, betrokken, kwetsbaar en vredelievend is.

's-Hertogenbosch, 9 oktober 2023

Henk Goudzwaard

*) Uit "Om de hele wereld" van Willem Marie Spielman; hfts. 1 Franciscaanse spiritualiteit: een groeiende gemeenschap

---

¹ Het verenigingsjaar van de FB loopt van Algemeen Kapittel tot Algemeen Kapittel. Dit verslag gaat specifiek over de periode van 12 november 2022 tot 11 november 2023.

2. Verslag van het bestuur

Het afgelopen bestuursjaar was wat rommelig te noemen. Reeds in februari kondigde Mieke Dorssers aan na de zomer haar taken als directeur los te laten en zich op vrijwillige basis in te zetten voor de vereniging. Niet lang daarna besloot Thomas Hontelez, toen voorzitter van het bestuur, te solliciteren. De maanden daarna stonden in het teken van het opzetten van de sollicitatieprocedure en gesprekken. Gedurende die periode heeft Thomas zich teruggetrokken als voorzitter waardoor de overige bestuursleden een tijdelijke nieuwe weg moesten zoeken in hun vergaderingen.

Ondanks deze rommelige periode kijkt het bestuur terug op een geslaagde procedure. De overdracht verliep mede dankzij Miekės betrokkenheid na 1 oktober soepel. Een periode van inwerken en zoeken voor de nieuwe directeur volgde.

In de vergaderingen heeft het bestuur zich afgelopen jaar naast het zoeken van een nieuwe directeur gebogen over de volgende zaken; de publiciteitsmedewerker heeft een vast contract gekregen, de ict-voorziening op het Dienstencentrum is nodig aan vervanging en vernieuwing toe, de begroting voor 2024 is een groot punt van aandacht.

2.2 Activiteiten

2.2.1 Lunchbijeenkomsten

De lunchbijeenkomsten vonden een keer per maand op een woensdag plaats. Op de bijeenkomsten werd gesproken over zaken die mensen bezighouden in het dagelijks leven. Hiervoor werd een ‘tegeltje’ gebruikt met een vrije vertaling van een Wijsheidsspreuk van Franciscus. Deze vonden plaats tot de zomer. Data: 7 december 2022, 11 januari, 5 april, 3 mei.

2.2.2 Wijs met Franciscus

Wijs met Franciscus was een maandelijkse onlinebijeenkomst. De eerste vond plaats op 8 januari als Nieuwsjaarszoom in 2021. Vanwege de behoefte van de deelnemers is deze vorm van ontmoeting maandelijks op een vrijdagmiddag aangeboden. In 2022 maakten we gebruik van een franciscaans citaat en verhaal. De deelnemers spraken in 2023 met elkaar over een Wijsheidsspreuk van Franciscus die tegelijkertijd centraal staat in *Alle Goeds*². De opzet is als volgt: voorstelronde, uitwisseling en verdieping Wijsheidsspreuk, terugblik, afsluitend gebed en/of zegen.

2.2.3 Custodieën

Op het Algemeen Kapittel van 2022 zijn de custoden en contactpersonen door het verenigingsbestuur aangesteld voor een periode van drie jaar. Deze termijn eindigt met het AK van 2025.

Mieke Dorssers heeft op een bijeenkomst van de custodie Bergen op Zoom een inleiding gegeven over de achtergrond en de doelstelling van de custodie op 5 november 2022.

De custodieën hebben in oktober 2023 het boekje *Het Zonnelied of de Lofzang van de schepselen. Negen meditaties*, ontvangen. De jaarlijkse dag voor Custoden vond plaats op 18 maart met een bijdrage van Willem Marie Speelman, Geeske Leek en Mieke Dorssers.

De custoden en contactpersonen kunnen in de custodie kijken naar mensen die extra financiële hulp nodig hebben. Voor een extra financieel steuntje in de rug kan men een beroep doen op het Rietfonds. Aanvraag via info@franciscaansebeweging.o.v.v.rietfonds.

² Voorheen *Franciscaans Maandblad*

2.2.4 *Werkgroep Studie en Vorming*

De werkgroep verzorgt het aanbod van studie- en bezinningsdagen. Ze bestaat momenteel uit drie personen: Peter Vermaat ofs, Henry Vermeulen en Mieke Dorssers. Hubert Bisschops heeft afscheid genomen van de werkgroep.

Op 15 april was er een studie- en bezinningsmiddag rondom de Wijsheidsspreuken in het stadsklooster San Damiano. De dag had als thema: "Wat een geluk wanneer je wandelt op Gods paden". Inleiders en workshopbegeleiders waren: Wim Huyser, schrijver en wandelaar, Peter Vermaat, Hubert Bisschops en Ronald Karssies.

2.2.5 *Pinkstervoettocht*

De werkgroep, waarvan drie leden afscheid hadden genomen, werd aangevuld met drie leden. De werkgroep startte met een eerste vergadering via Zoom in november en vervolgens met twee dagen 4 en 5 januari om het thema 'Wat een geluk dat', de Wijsheidsspreuken van Franciscus te verdiepen. Op de Pinkstervoettocht waren in totaal zo'n 86 mensen aanwezig in de groepsaccommodatie kampeerhoeve Koole in Noorden in Zuid-Holland. Naast het overdag wandelen in korte- of lange- afstandgroepen waren er s 'avonds workshops en andere activiteiten. Nieuw was dat er een kookploeg aanwezig was die voor alle maaltijden zorgde.

2.2.6 *Wandelingen met Franciscus*

De werkgroep zet zelf wandelingen uit of vraagt anderen om samen een wandeling uit te zetten. Op 26 februari werd er gewandeld in en rondom Huijbergen met aansluitend een rondleiding in de tuin. Op 4 juni was er een wandeling in de omgeving van Heiloo met een bezoek aan het heiligdom aldaar. Bij deze wandelingen kon men aansluiten bij de vieringen waarna de wandeling na een korte inleiding gestart kon worden. Het wandelweekend van 4-6 augustus vond plaats in Meersel-Dreef in België, bij de broeders Kapucijnen met een bezoek aan het belevingsmuseum.

2.2.7 *Voettochten en bezinningsreizen*

Er waren dit jaar 2 voettochten gepland. Beide waren vol.

Van 20 augustus tot en met 2 september vond de voettocht plaats over het zgn. Elisabethpad, een tocht van Eisenach naar Marburg o.l.v. Mieke Dorssers. Een dag ter voorbereiding was op 8 juli. De tocht was met bagagevervoer. Naast overnachting in een jeugdherberg, hotel, diakonaalcentrum, of een pelgrimshuis werd er ook vier keer gekampeerd. Ter bezinning werd gebruik gemaakt van een boekje over Elisabeth met verhalen, gebeden en verdieping.

Van 22 september - 5 oktober vond de voettocht plaats van La Verna-Assisi, zonder bagagevervoer, o.l.v. Hans Luttkholt. Het was zijn 20^e tocht. De deelnemers hebben op 17 september de pelgrimszegen ontvangen van br. Loek in Megen. De groep kwam op 2 oktober in Assisi aan om daar de feestelijkheden rondom 3 en 4 oktober bij te wonen.

2.2.8 *Meditatie*

Sinds 2010 verzorgt Marieke Neuhaus binnen de FB christelijke meditatie: 'De weg van het contemplatief gebed'. Deze cursus bestaat uit een driejarige Basiscursus gevolgd door een vierjarige Intensieve cursus. De Intensieve cursus is alleen toegankelijk voor wie de Basiscursus heeft voltooid.

In mei 2022 heeft de laatste groep het derde jaar van de Basiscursus afgerond. De basiscursus wordt niet meer opnieuw aangeboden.

In september 2022 zijn er in Den Bosch, Nijmegen en Utrecht drie nieuwe groepen gestart met het eerste jaar van de Intensieve Cursus.

De cursussen lopen van september tot juni.

In onderstaand overzicht betreft de eerste periode: november 2022 tot juni 2023 en de tweede periode: september + oktober 2023.

Daarnaast is er, als experiment, een klein begeleidingsgroepje gestart via Zoom. Deze is voor mensen die de basiscursus voltooid hebben, behoefte hebben aan een vervolg, maar niet aan de Intensieve Cursus deelnemen. Vanwege het experimentele karakter zijn daar dit jaar nog geen kosten aan verbonden.

Eerste periode: november 2022 - mei 2023

Groep Den Bosch (locatie Stadsklooster San Damiano)

Intensieve (vierjarige) Cursus, 1^e jaar: 9 deelnemers en 6 bijeenkomsten.

Groep Nijmegen (locatie De Bron)

Intensieve (vierjarige) Cursus, 1^e jaar: 9 deelnemers en 6 bijeenkomsten.

Groep Utrecht (locatie 'De Smaak van Lunet')

Intensieve (vierjarige) Cursus, 1^e jaar: 11 deelnemers en 6 bijeenkomsten.

Tweede periode: september - november 2023

Groep Den Bosch (locatie Stadsklooster San Damiano)

Intensieve (vierjarige) Cursus, 2^e jaar: 9 deelnemers en 2 bijeenkomsten.

Groep Nijmegen (locatie De Bron)

Intensieve (vierjarige) Cursus, 2^e jaar: 8 deelnemers en 2 bijeenkomsten.

Groep Utrecht (locatie 'De Smaak van Lunet')

Intensieve (vierjarige) Cursus, 2^e jaar: 12 deelnemers en 2 bijeenkomsten.

Zoom Begeleidingsgroep (experimentele groep)

Begeleidingsgroep voor wie de Basiscursus heeft afgerond: 4 deelnemers, 2 bijeenkomsten.

Voor cursisten is er naast de bijeenkomsten ook de mogelijkheid van individuele begeleidingsgesprekken.

2.2.9 Franciscaanse Gideonsbende

In zijn Regel schrijft Franciscus: 'waar je ook bent en waar je elkaar tegenkomt, moet je van harte en met aandacht naar elkaar omzien.' Daarop gebaseerd heeft de Gideonsbende in 2023 aandacht gevraagd voor twee thema's: verwondering en armoede in gezinnen.

Met betrekking tot verwondering zijn Verwonderkaarten gemaakt. Deze kaarten nodigen je uit om met een verwonderde blik naar de wereld om je heen te kijken. Er zijn vier kaarten met daarop seizoensgebonden (natuur)verschijnselen en activiteiten die verwondering oproepen.

Met betrekking tot armoede zijn er artikelen verschenen in Alle Goeds. Verder verscheen in oktober een artikel in *Alle Goeds* over 'In verzet tegen armoede'. In het verlengde hiervan wordt in november aan de leden gevraagd om een kinderboek te doneren voor een "kinderzwerfboekkoffer". Daarbij sluit men aan bij het landelijk initiatief www.kinderzwerfboek.nl.

2.2.10 Werkgroep noveen/meditaties

De werkgroep heeft tot doel om liturgisch materiaal te ontwikkelen voor parochies, gemeenten en custodieën en groepen. De werkgroep heeft drie boekjes geschreven. Zie ook Publicaties in dit verslag. Een nieuwe uitgave in 2024 gaat over Antonius van Padua.

2.2.11 Platformdag

Op 9 september zijn we tijdens de platformdag met elkaar in gesprek geweest over zaken die de vereniging aangaan. We hebben stilgestaan bij de vraag waar de komende tijd extra aandacht naar uit moet gaan. Een analyse van de opbrengsten van de verschillende workshops geeft daaraan een eerste richting. Hieronder (in willekeurige volgorde) een klein overzicht van de opbrengst. Het zijn richtingen die we verder kunnen verkennen met elkaar.

1) Er is een sterk verlangen geen vlieguren meer aan te bieden.

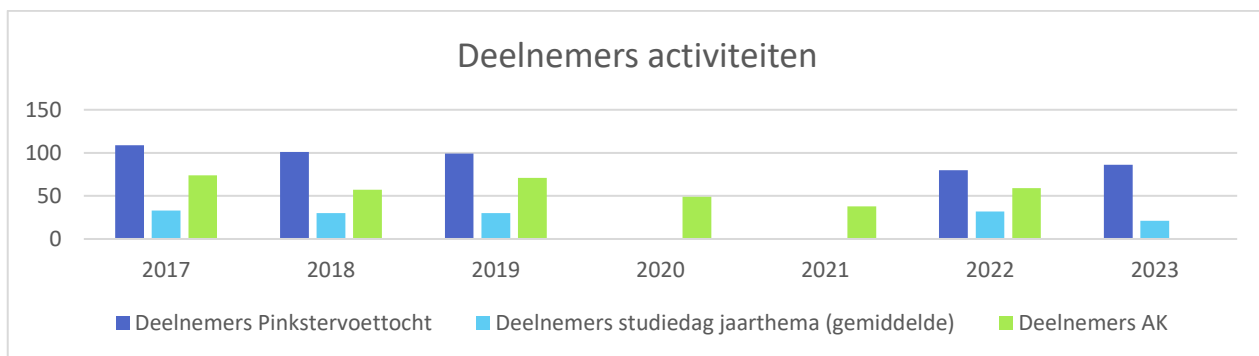
- 2) Meer (en weer) aandacht voor regionale ontmoetingen.
- 3) Zichtbare maatschappelijke betrokkenheid.
- 4) Cursus franciscaanse spiritualiteit (kader).
- 5) Meer samenwerking (binnen en buiten de franciscaanse familie).

Er waren ook punten van aandacht.

- 1) Afnemend aantal ledental en bijkomende teruggang in financiën.
- 2) Hoe maken we de FB duurzamer?

Sommige punten kunnen door het Dienstencentrum opgepakt worden. Andere zaken minder gemakkelijk, deze vragen meer ondersteuning van en uitvoering door de leden. Zichtbare maatschappelijke betrokkenheid bijvoorbeeld is iets dat we met z'n allen moeten doen.

2.2.12 FB in cijfers

2.3 Contacten met andere franciscaanse instituten, organisaties en activiteiten

2.3.1 Franciscaans Stille Retraites (FSR)

Dertig jaar geleden - in januari 1993 - vond bij de broeders in Megen de eerste Franciscaanse Stille Retraite (FSR) plaats. Ter ere van dit memorabele feit schreven Sjoerd Hertog en Kok Klever een artikel over de historie van deze retraites voor het juninummer van FL. Momenteel bestaat het Begeleidingsteam uit een achttal personen. In 2023 werden door hen vier retraites georganiseerd en begeleid, die plaatsvonden bij de Benedictinessen in Oosterhout van 13-19 maart, bij de Trappistinnen in Brecht van 15-21 mei, bij de Broeders van Huijbergen en De Huijberg van 4-11 september en bij de Benedictijnen in Doetinchem van 9-15 oktober. De begeleiders zijn: Sarine Zijdeveld, Antoinette van Gurp, Kitty Mul, Kok Klever, Sjoerd Hertog en Corrie Bark-Bakker. In het komend jaar wordt onderzocht of een dergelijke retraite ook in Meersel-Dreef (Kapucijnen) plaats zal kunnen vinden, omdat dat het franciscaanse karakter van de retraites verder kan versterken.

2.3.2 Vereniging van Broeder Frans (VBF)

Er waren drie ledendagen en een ledenweekend. De VBF heeft zich verder verdiept in de leefregel van de VBF. In december '22 in Utrecht werd het hoofdstukje over "Deugd en Ondeugd" besproken. Hiervoor was Gerard Pieter Freeman als gast uitgenodigd. Er is gesproken over de Wijsheidsspreuk 27: "Waar liefde is en wijsheid..." In februari was een bijeenkomst in het Stadsklooster La Verna in Amsterdam. Rob Hoogenboom ofm. was de inleider bij het hoofdstuk "Broeder en zusterschap". In mei was een bijeenkomst in het klooster de Bron van de Clarissen in Nijmegen. Zuster Ria van Dinther osc. vertelde over de omgang met zusters, zoals dat beschreven staat in de Regel van Clara en hoe dat in de praktijk werkt.

In september vond het jaarlijkse weekend plaats in Assel bij de Salesianen van Don Bosco. Daar stonden de hoofdstukjes “Omgaan met bezit” en “Arbeid” centraal. Ook werd gevierd dat de VBF 40 jaar bestaat.

2.3.3 *Franciscaanse Kloosterweekenden*

De werkgroep organiseert per kalenderjaar 8 weekenden; 2 kennismakings- en 6 verdiepende weekenden over franciscaanse thema's. In de kennismakingsweekenden gaat het er om op een laagdrempelige manier kennis te maken met het leven van Franciscus. Tijdens de verdiepende weekenden staat één thema uit de franciscaanse spiritualiteit centraal. Bij alle weekenden sluit men aan bij het ritme en de getijdengebeden in de kloostergemeenschap.

Van 11-13 november 2022 was het themaweekend ‘werk’. In 2023 waren er 2 kennismakingsweekenden: van 17-19 maart en van 6-8 oktober. De themaweekenden waren: verbondenheid van 14-16 april, eenvoud van 12-14 mei, schepping van 2-4 juni en zoeken naar God van 27-29 oktober.

De werkgroep kloosterweekenden had op zaterdag 5 november 2022 een reünie in het klooster van de Kapucijnen in Tilburg van (voormalig) weekendbegeleiders van de Oriëntatie samen met de huidige groep weekendbegeleiders. Van 24 – 26 februari was er het jaarlijkse toerustingsweekend met het thema: “In stilte met God op weg gaan” bij de broeders franciscanen in Megen.

Van 15-17 september was er de jaarlijkse retraite bij de zusters Clarissen in Megen onder begeleiding van zuster Paula Suwartini met als thema “Dienen in dankbaarheid”. Er is afscheid genomen van 3 weekendbegeleiders. Er zijn in totaal 7 begeleiders.

2.3.4 *800 jaar Zonnelied*

Deelname aan het project Zonnelied. Initiatief vanuit Duitsland om ter ere van het achtste eeuwfeest van het Zonnelied dit te vieren met een aantal activiteiten. Vanuit Nederland nemen Willem Marie Speelman en Krijn Pansters deel aan de bijeenkomsten via Zoom. Mieke Dorssers heeft een aantal keren deelgenomen aan de bijeenkomsten rondom catechese en vorming.

In Nederland is daar ook aandacht aan besteed. Via een Zoomvergadering zijn op 30 maart met een brede groep zijn de eerste ideeën verzameld en geïnventariseerd wat er zoals is aan boeken, initiatieven etc.

2.3.5 *Rietfonds*

In 2022 hebben de FB en de VBF een erfenis ontvangen van hun lid Riet Deten. Ze had bepaald dat deze financiële middelen aangewend moesten worden aan mensen die in financiële nood zitten. Er is een Rietfonds met werkgroep opgericht die dit vermogen in vier jaar tijd gaat uitkeren. De werkgroep zoekt goede doelen die passen binnen dit fonds. Het is ook mogelijk om individueel een beroep te doen op het fonds. Het is ook mogelijk om dit fonds te benaderen voor een tegemoetkoming bij deelname aan activiteiten van de FB. In de werkgroep zitten Kok Klever, Ina Timmermans, Janneke Doornebal en Lia van Berkel. Aanvragen kunnen ingediend worden via info@franciscaansebeweging.nl, de aanvraag wordt doorgestuurd naar de werkgroep.

2.3.6 *Stadsklooster San Damiano*

De samenwerking tussen de FB en het stadsklooster houdt in dat er voor de FB de mogelijkheid is tot het huren van ruimtes, dat men elkaar ondersteunt op het gebied van PR, dat wordt gekeken welke activiteiten er gezamenlijk georganiseerd kunnen worden en dat er plek is voor het ontwikkelen van nieuwe ideeën. De activiteitencommissie, een werkgroep met het stadsklooster waarin Melissa Schilderink participeert namens de FB, is halverwege dit jaar in een andere vorm verdergegaan. In plaats van de circa vier- tot zeswekelijkse vergaderingen is gekozen de werkgroep voort te zetten in een jaarlijks overleg. In het jaarlijkse overleg worden de gezamenlijke activiteitenplannen voor het volgende jaar besproken. Tussentijds wordt de samenwerking wederzijds opgezocht zonder tussenkomst van geplande vergaderingen.

Op 13 mei 2023 organiseerden de Franciscaanse Beweging en het Stadsklooster een mini-retraite. De middag werd begeleid door br. Hans-Peter Bartels en Melissa Schilderink. Er waren 16 deelnemers van uiteenlopende

leeftijden en achtergronden. Het concept van de mini-retraite is laagdrempelig en daarom ook toegankelijk voor mensen zonder franciscaanse voorkennis. Tijdens de mini-retraite hebben de deelnemers kennisgemaakt met Franciscus en Clara door middel van de kloostertuinwandeling die is ontwikkeld door zr. Elisabeth Luurtsema. De reacties waren positief en daarom is besloten dit concept vaker aan te bieden. Op 29 oktober 2023 is, in iets aangepaste vorm, de tweede editie gehouden

Op 22 oktober 2023 organiseerden de FB en het Stadsklooster een inspiratiefestival 'Het Verhaal van Franciscus'.

2.3.7 Franciscaans Jongerenwerk

Melissa Schilderink verkent namens de FB, in overleg met Bianca Akkermans van het Franciscaans Jongerenwerk, ideeën voor activiteiten gericht op de leeftijdsgroep 30+. De aanleiding hiervoor is dat het Franciscaans Jongerenwerk gericht is op jongeren tot de leeftijd van 30 jaar, en dat de groep die te oud wordt voor het FJW nog weinig aansluiting voelt bij het aanbod van de FB. Melissa heeft daartoe gesproken met enkele dertigers om behoeften en ideeën in kaart te brengen.

2.3.8 ADOFF

In juli is namens de FB en ADOFF per mail en per post een brief verstuurd naar franciscaans geïnspireerde organisaties en parochies in Nederland, met als doel het aanbod van de FB en ADOFF onder de aandacht te brengen. Een van de aangeschreven organisaties is lid geworden van de FB.

2.4 Publiciteit

Een van de kernactiviteiten van de Franciscaanse Beweging is het doorgeven van de spiritualiteit van Franciscus en Clara. De uitvoering van de publiciteit voor de Franciscaanse Beweging is in handen van Melissa Schilderink.

2.4.1 Social media, website en nieuwsbrief

De FB is zichtbaar op Facebook, Instagram en LinkedIn. De pagina's worden gebruikt om nieuws, activiteiten en franciscaanse inspiratie te delen. De betrokkenheid en volgersaantallen groeien gestaag. De website wordt gebruikt om nieuws, activiteiten en inspiratie te delen. De nieuwspagina heeft dit jaar een prominentere plek gekregen om de zichtbaarheid te vergroten. De Franciscaanse Beweging heeft een vaste poule bloggers. Zij schrijven één keer in de een a twee maanden een blog voor de website. De blogs worden wisselend gelezen. Het aantal lezers dat de nieuwsbrief ontvangt groeit gestaag. De nieuwsbrieven dragen bij aan meer webshopbestellingen en aanmeldingen voor activiteiten.

Mensen weten de webshop van de FB goed te vinden. Van het fysieke winkeltje wordt minder gebruik gemaakt.

2.4.2 Publicaties en boekverkoop

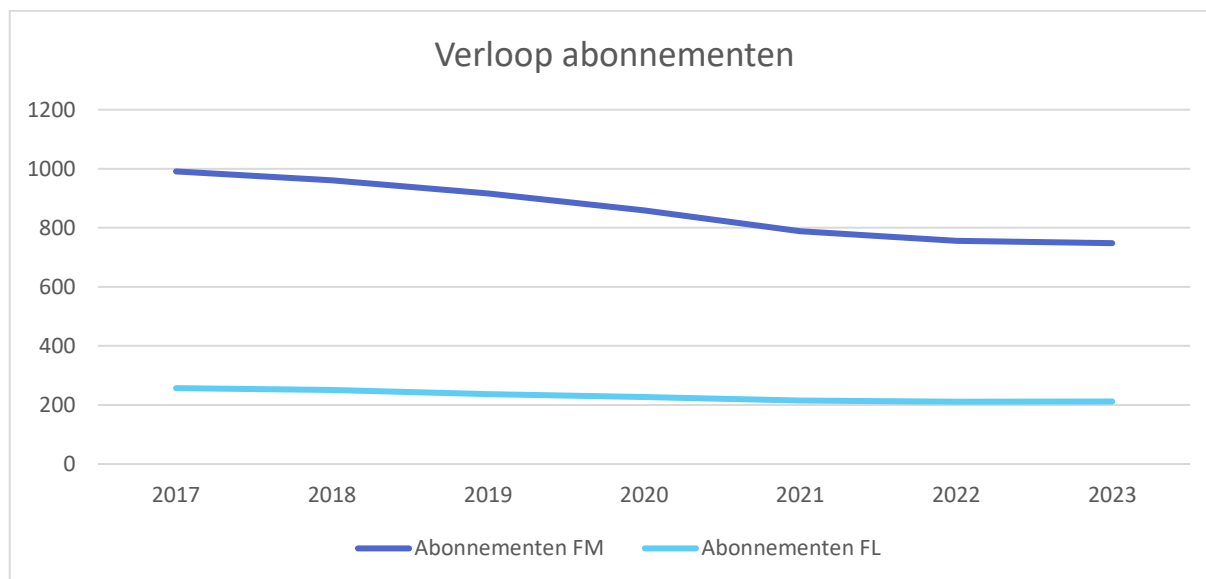
2.4.2.1 Alle Goeds en Franciscaans Leven

Leden van de FB ontvangen Alle Goeds gratis. Bij een welkomstpakket van nieuwe leden ontvangt men ook een nummer van Franciscaans Leven. Alle Goeds en Franciscaans Leven kennen ook een kennismakingsabonnement. Hiervan wordt niet veel gebruik gemaakt. De bladen Alle Goeds en Franciscaans Leven hebben ieder een eigen redactie. De wijzigingen die vorig jaar zijn doorgevoerd om Alle Goeds laagdrempeliger en toegankelijker te maken zijn dit jaar behouden. Twee redactieleden van Alle Goeds namen dit jaar afscheid, waaronder de eindredacteur. De eindredactie is sinds begin dit jaar in handen van Melissa Schilderink. Verder werden vier nieuwe redactieleden geworven.

Alle vergaderingen vonden online plaats via Zoom.

Elk jaar verschijnen er zes nummers van Franciscaans Leven. In 2022 was het hoofdthema 'Het innerlijk leven'. Het laatste nummer van dat jaar ging over Geraakt worden. Het hoofdthema van 2023 waren de Wijsheidsspreuken van Franciscus. In het eerste nummer, Zien met andere ogen, ging over Wijsheidsspreuk 1. In het tweede nummer, Gelukkig wie..., stonden de spreuken 13 tot en met 16 centraal, in het derde nummer

Wijsheidsspreuk 28, waaruit het thema de werkelijkheid als ruimte en mysterie voortkwam. Het vierde nummer was een special over Dromen en visioenen, en het vijfde ging over Wijsheidsspreuk 27, Over deugden. De redactie bestaat uit 4 personen: Zuster Rebecca Braun osc, André Jansen ofm, Willem Marie Speelman ofs en Peter Vermaat ofs. Hubert Bisschops en Hans Sevenhoven hebben om gezondheidsredenen afscheid genomen van de redactie. Als gast is tijdens de redactievergadering vaak Clara Bruins aanwezig.

2.4.2.2 Noveenboekjes

Er verschenen dit jaar twee noveenboekjes met vieringen en meditaties. Geschreven en samengesteld door Mieke Dorssers, Geerten Kok en Petra Mergaerts en gefinancierd door het fonds Midden Onder U.

De mensen blij maken. Negen meditaties bij het leven van de H. Elisabeth. Herdruk augustus 2023.

Het Zonnelied of de Lofzang van de schepselen. Negen meditaties. Oktober 2023

2.4.2.3 Adventskalender

In de adventsperiode is een franciscaanse adventskalender verspreid, een gratis digitale versie via de nieuwsbrief en een geprinte versie via de webshop. De reacties hierop waren positief.

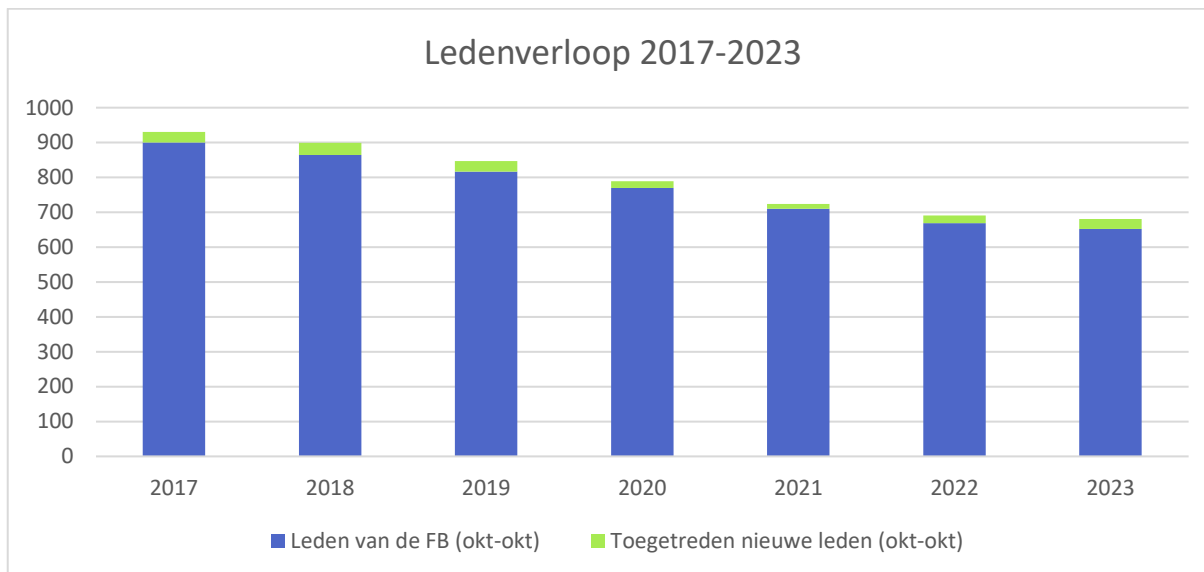
2.4.2.4 Publicaties bij derden

Dit jaar verschenen over de FB twee publicaties bij derden. Een artikel van Melissa Schilderink over de FB in het Mariënborg Magazine en een interview met Thomas Hontelez bij NieuwWij.

3. Organisatie

De vereniging Franciscanse Beweging had ten tijde van het AK van 2022 669 leden, wat inmiddels voornamelijk door het overlijden van leden teruggelopen is tot 652 leden.

De Franciscanse Beweging heeft een ANBI-status.

3.2 Bestuur

Het bestuur van de vereniging Franciscanse Beweging bestond vanaf het AK in 2022 uit 5 personen en vanaf 1 oktober uit 4. Henk Goudzwaard heeft aangegeven dat hij de dubbelfunctie van voorzitter (als interim) en secretaris voorlopig wil vervullen, totdat er iemand komt die de functie van voorzitter wil overnemen.

De bestuursleden zijn allen onbezoldigd en ontvangen alleen een uitbetaling voor gemaakte kosten, hoofdzakelijk reiskosten.

Bestuursleden kunnen twee keer herbenoemd worden en dus in principe 3 termijnen van elk 3 jaar deel uitmaken van het bestuur.

Voorzitter van AK 2022-30 sept: dhr. Thomas Hontelez (directeur geworden)

Voorzitter van 30 sept-AK 2023: dhr. Henk Goudzwaard (2e termijn)

Penningmeester: mevr. Marion Bogaers (2e termijn)

Secretaris: dhr. Henk Goudzwaard

Bestuurslid: mevr. Marjan Bosch (1e termijn)

Bestuurslid: dhr. Geerten Kok (1e termijn)

3.3 *Werknemers*

Medewerkers in vaste dienst:

Mieke Dorssers, directeur tot en met 30 sept.	1,0 fte
Thomas Hontelez, directeur van 1 okt	1,0 fte
Marie-Claire Willemsen	0,44 fte
Melissa Schilderink	0,8 fte

Vrijwilligers werkzaam op het Dienstencentrum 2022-2023

Marie-José Emmen
Henk de Heer
Liduline Heetman
Juliette van Houtem
Anh Nguyen
Hans Schilder
Inge Wessels

4. Toekomst

Het komende jaar kunnen we met hernieuwde energie en inspiratie tegemoet treden. We werken verder aan het realiseren van ons beleidsplan waarin het behouden van een levende en vernieuwende Franciscaanse Beweging centraal staat. Zowel op organisatorisch als op inhoudelijk vlak liggen er spannende uitdagingen in het verschiet.

Aan de organisatorische kant dienen we aandacht te hebben voor de ict-vernieuwing. We gaan naar een systeem waarmee samenwerken vanaf verschillende locaties gemakkelijker wordt en waarin beveiliging van (persoons)gegevens nog meer aandacht krijgt. Dat heeft impact op de manier van werken op het Dienstencentrum en kost tijd.

Het bestuur zet ook het gesprek over het tekort in de begroting voort. Kunnen we dat gat dichten? En kunnen we dat op een structurele manier doen zonder afbreuk te doen aan onze missie en visie? Wat betekent een contributieverhoging en kunnen we dat van onze leden vragen in een tijd waarin alle kosten stijgen?

Hoe houden we de vereniging in beweging als er steeds minder leden en vrijwilligers opstaan om in praktische zaken bij te dragen aan de vereniging?

Vragen waarop antwoorden zijn. We dienen ze alleen nog met elkaar te vinden. Daarbij zullen we ons proberen te laten leiden door de onbevangenheid en bevologenheid waarmee Franciscus in zijn tijd te werk ging. Niet te veel aan onszelf denken, maar vooral bedenken wat wij in de wereld kunnen betekenen.

Vanuit die optiek zal ook gekeken worden naar samenwerking met andere (franciscaanse) organisaties. Op de platformdag van 2023 kwam meermaals de wens naar voren kritisch te kijken naar bijvoorbeeld de verschillende tijdschriften die uitgegeven worden, kan daar niet meer samengewerkt worden? Ook de vraag naar meer (digitale) ontmoeting klonk sterk door. Evenals de uitdrukkelijke oproep om aandacht te houden voor de ecologische voetafdruk van de Franciscaanse Beweging.

Het bestuur en het Dienstencentrum verdiepen zich komend jaar ook in het opzetten en aanbieden van een veelgevraagde kadercursus. Daarover lopen gesprekken met onder andere het Franciscaans Studiecentrum.

4.2 Activiteiten

In 2024 hebben veel activiteiten die al jaren onderdeel zijn van het jaar van de Franciscaanse Beweging ook weer hun plaats. Het thema is in aansluiting op het 800-jarig jubileum van Franciscus' stigmata; 'Op het lijf geschreven.' Het komende jaar zal in het teken staan van onze lichamelijke. Broeder Ezel, zoals Franciscus het zelf noemde.

Op 16 maart is er in het Franciscushuis in 's-Hertogenbosch een studiedag over dit thema. Onder anderen Willem Marie Spielman en Frank Bosman zullen een inhoudelijke bijdragen aan deze dag leveren.

Op 15 september vindt het jaarlijkse inspiratiefestival plaats. De Franciscaanse Beweging trekt tijdens Open Monumentendag nadrukkelijk op met Stadsklooster San Damiano om een laagdrempelige en inspirerende franciscaanse dag te organiseren.

Er zullen ook weer verschillende reizen op het programma staan. Zowel voettochten als bezinningsreizen. Daarbij hebben we extra aandacht voor de wens van leden om meer duurzaam te zijn in die reizen. Daarbij bevinden we ons wel in een dilemma. Graag geven we mensen de gelegenheid om 'Franciscanië' te ontdekken en in de voetsporen van Franciscus en Clara te treden. Rondreizen in de omgeving waarin ook zij leefden geeft een extra dimensie aan hun spiritualiteit. Maar reizen legt hoe dan ook een druk op het milieu. We moedigen deelnemers aan om per trein te reizen.

Natuurlijk zal er ook weer een Pinkstervoettocht plaatsvinden, zijn er kloosterweekenden, komt de Franciscaanse Gideonsbende weer met inspirerende en activerende acties, zijn er weer wandelingen in Nederland waarbij we

elkaar kunnen ontmoeten en de schepping kunnen aanschouwen. Voor al die activiteiten geldt ook dat we zoeken naar een manier om samen reizen naar de locatie te bevorderen.

VERENIGING

FRANCISCAANSE BEWEGING

IN NEDERLAND

JAARREKENING 2022

INHOUD

1. TOELICHTING PENNINGMEESTER	2
2. BALANS PER 31 DECEMBER	3
3. RESULTATENREKENING	4

BIJLAGEN:

1. ANDERE KIJK OP JAARCIJFERS FRANCISCAANSE BEWEGING	
2. VERSLAG KASCOMMISSIE	

TOELICHTING PENNINGMEESTER

Voor u ligt de jaarrekening van het boekjaar 2022 van de Franciscaanse Beweging. Ook bij onze vereniging zijn de hoge inflatie, de gestegen kosten en de verminderde opbrengsten van invloed op het resultaat in het verenigingsjaar. Het boekjaar 2022 is afgesloten met een negatief resultaat van € 34.260,--

Niet eerder was het negatief resultaat zo hoog.

De gebonden- en projectreserves zijn ten opzichte van het jaar 2021 toegenomen. Dit is ontstaan door de ontvangst van een legaat dat is omgezet naar het Fonds Deten (inmiddels het Rietfonds) met een bedrag van € 63.908,-- en de toevoeging van de middelen die zijn ontvangen als gevolg van het opheffen van Midden Onder U. Deze middelen (€ 38.827,--) zijn ondergebracht bij de Vereniging en zijn als zodanig toegevoegd aan de gebonden reserves. Zoals met elkaar afgesproken tijdens het AK van 2022 zijn de gebonden reserves Custodieën en Studie en Vorming opgeheven.

De middelen zijn toegevoegd aan de exploitatie (algemene projecten). Dat wil niet zeggen dat de activiteiten niet meer worden uitgevoerd maar alleen dat er geen sprake meer is van een gebonden reserve.

De totale bijdrage van de leden bestaande uit contributies en abonnementen is in het jaar 2022 met ruim 5% gedaald, opnieuw baart dat het bestuur grote zorgen. Zonder uw bijdrage ontstaat het risico dat op termijn de levensvatbaarheid van de vereniging onder druk komt te staan.

Door de niet aflatende steun van Steunfonds ADOFF waar we zeer dankbaar voor zijn, kan de vereniging de franciscaanse spiritualiteit blijven uitdragen.

17 oktober 2023

Marion Bogaers
Penningmeester

BALANS PER 31 DECEMBER 2022
(na bestemming resultaat)

	<u>31 DECEMBER 2022</u>		<u>31 DECEMBER 2021</u>	
	€	€	€	€
ACTIVA				
VASTE ACTIVA				
Materieel	1.520		720	
Financieel	<u>430.000</u>		<u>365.000</u>	
Som der vaste activa		431.520		365.720
VLOTTENDE ACTIVA				
Vorraden	64.434		63.744	
Debiteuren	100		100	
Overige vorderingen	4.257		2.028	
Liquide middelen	<u>143.018</u>		<u>142.334</u>	
Som der vlottende activa		211.809		208.207
Totaal activa		<u>643.329</u>		<u>573.927</u>
PASSIVA				
EIGEN VERMOGEN				
Vrije reserve	378.148		412.408	
Gebonden reserves en projectreserves	<u>254.671</u>		<u>158.986</u>	
		632.819		571.394
SCHULDEN OP KORTE TERMIJN				
Crediteuren	9.137		1.294	
Overige schulden	<u>1.375</u>		<u>1.239</u>	
		10.510		2.533
Totaal passiva		<u>643.329</u>		<u>573.927</u>

RESULTATENREKENING 2022

	Begroting 2022	Werkelijk 2022	Werkelijk 2021
	€	€	€
BATEN			
Contributies Leden FB (inclusief vaste bijdrage FM)	52.000	45.718	48.690
Abonnementen Franciscaans Maandblad	5.000	4.964	5.188
Abonnementen Franciscaans Leven	7.000	6.508	6.488
Bijdragen Vrienden	320	413	340
Activiteiten & Werkvelden	7.000	11.332	8.657
Rentebaten	18.250	18.655	19.310
Totaal inkomsten	<u>89.570</u>	<u>87.590</u>	<u>88.673</u>
LASTEN			
Communicatie (FM & FL)	32.500	30.801	31.867
Bestuur en Organisatie *	6.100	5.639	5.464
Personeelskosten	168.000	180.363	166.340
Secretariaat- en kantoorkosten	5.200	9.663	7.781
Huisvestingskosten	7.330	7.218	7.115
Afschrijvingen	400	395	352
Totaal verenigingslasten	<u>219.530</u>	<u>234.079</u>	<u>218.919</u>
Resultaat gewone verenigingsactiviteiten	(129.960)	(146.489)	(130.246)
Bijzondere baten & lasten	100.000	112.229	112.522
Resultaat verenigingsjaar	<u>(29.960)</u>	<u>(34.260)</u>	<u>(17.724)</u>

*) Kosten Bibliotheek, Publiciteit en de App bedragen € 2.351

Bijlagen

Bijlage 1.

Andere kijk op jaarcijfers Franciscaanse Beweging 2022

Activiteiten	(Directe)	(Directe)	Resultaat
	Kosten	Opbrengsten	
Uitgave FM / FL	30.801	28.197	(2.604)
Boekenverkoop *	1.275	5.445	4.170
Pinkstervoettocht	9.708	9.389	(319)
Custodiën	0	0	0
Lieverlede	601	0	(601)
Kloosterweekenden	0	18	18
Vereniging Broeder Frans	149	0	(149)
Wandelingen	15.529	18.603	3.074
Studie, vorming en bezinning	2.207	6.295	4.088
<i>Subtotaal activiteiten:</i>			<u>7.677</u>
Mutatie gebonden reserve Boekenverkoop			(4.170)
Aftopping i.v.m. maximering reserve Boekenverkoop			<u>4.170</u>
<i>Subtotaal gebonden reserves</i>			<u>0</u>
Mutatie gebonden reserve Pinkstervoettocht			319
Aftopping i.v.m. maximering reserve Pinkstervoettocht			<u>0</u>
<i>Subtotaal gebonden reserves</i>			<u>319</u>
Mutatie projectreserve Custodiën			0
Mutatie projectreserve Lieferlede			601
Mutatie projectreserve Kloosterweekenden			(18)
Mutatie projectreserve Vereniging Broeder Frans			<u>149</u>
<i>Subtotaal bestemde reserves:</i>			<u>732</u>
Indirecte kosten			
Bestuur en organisatie	5.639	0	(5.639)
Personeelskosten	180.363	0	(180.363)
Secretariaat- en kantoorkosten	12.017	2.354	(9.663)
Huisvestingskosten	7.218	0	(7.218)
Afschrijvingen	395	0	(395)
Bijzondere lasten	0	0	<u>0</u>
			<u>(203.278)</u>
Opbrengsten leden			
Contributies	0	28.993	28.993
Vriend van Vrede en alle Goeds	0	413	<u>413</u>
			<u>29.406</u>
Financiering			
Bijdragen Adoff	0	100.000	100.000
Giften	0	6.157	6.157
Opheffing reserves Custodiën en Studie + Vorming	0	6.072	6.072
Koersresultaat obligaties	0	-	0
Rentebaten	0	18.655	<u>18.655</u>
			<u>130.884</u>
Resultaat			<u>(34.260)</u>

*) *Kosten Boekenverkoop is inclusief prijsverschillen en voorraadverschillen*

Aan het Algemeen Kapittel van de Franciscaanse Beweging in Nederland

Datum: 11 oktober 2023

Betreft: verslag kascommissie over jaarrekening 2022

De kascommissie heeft op 11 oktober 2023 op het kantoor in 's-Hertogenbosch, de jaarlijkse controle uitgevoerd.

De penningmeester heeft een toelichting gegeven en alle vragen van de kascommissie naar tevredenheid kunnen beantwoorden.

De kascommissie heeft de eindstanden in de boekhouding en de balansposten gecontroleerd en akkoord bevonden.

De kascommissie is van mening dat de administratie naar behoren is gevoerd en stelt de vergadering voor het bestuur decharge te verlenen voor het gevoerde financiële beleid.

Ad Brenters

Piet Bots

Jaap Renkema

The image shows three handwritten signatures in black ink, stacked vertically. The top signature is for Ad Brenters, the middle one for Piet Bots, and the bottom one for Jaap Renkema. The signatures are written in a cursive, somewhat stylized script.